

ECOLOGISCH ONDERZOEK MIDDENDIJK 85 NIJBROEK

Quickscan in het kader van de Natuurwetgeving

EcoMilieu
Ecologisch onderzoek en advies

Rapport EM12141/ 14-8-2012

In opdracht van

Dhr. W. A. Nikkels

COLOFON

Titel: Ecologisch onderzoek Middendijk 85 Nijbroek

Subtitel: Quickscan in het kader van de Natuurwetgeving

Projectcode: EM12141

Status: Definitief

Datum: 14 augustus 2012

Auteur: Ing. R. Gerritsen

Veldonderzoek: Ing. R. Gerritsen

Opdrachtgever: Dhr. W. A. Nikkels

EcoMilieu ecologisch onderzoek en advies

Bergweg 5A
7671 TA Vriezenveen

T: 0523 241100
I : www.ecomilieu.nl
E: info@ecomilieu.nl

© EcoMilieu ecologisch onderzoek en advies.

EcoMilieu is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van EcoMilieu; opdrachtgever vrijwaart EcoMilieu voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing. Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt mits onder bronvermelding.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Onderzoeksontwerp	1
1.3	Leeswijzer	1
2	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	2
2.1	Algemene opzet en werkwijze	2
3	PLANLOCATIE EN INGREPEN.....	4
3.1	Planlocatie	4
3.2	Beschrijving ingrepen	4
4	NATUURWAARDENONDERZOEK.....	6
4.1	Veldbezoek.....	6
4.2	Flora	6
4.3	Grondgebonden Zoogdieren.....	6
4.4	Vleermuizen	6
4.5	Vogels	7
4.6	Amfibieën, Reptielen	7
4.7	Vissen.....	8
4.8	Dagvlinders, libellen en overige ongewervelde.....	8
5	EFFECTENTOETSING FLORA- EN FAUNAWET	9
5.1	Mogelijk optredende effecten.....	9
5.2	Flora, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en overige.....	9
5.3	Grondgebonden Zoogdieren.....	9
5.4	Vleermuizen	9
5.5	Vogels	10
6	NOTA RUIMTE	11
6.1	EHS verbindingszone Nijbroeksche Wetering	11
6.2	Toetsingskader EHS IJsselvallei.....	12
6.3	Beoordeling effecten op wezenlijke kenmerken en waarden.....	13
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	16
7.1	Conclusies Flora- en faunawet	16
7.2	Conclusies Nota Ruimte.....	16
	GERAADPLEEGDE BRONNEN	18
	BIJLAGE I: WETTELIJK KADER	20
	BIJLAGE II: FOTO-IMPRESSIE PLANGEBIED	26
	BIJLAGE III: EVZ MODELLEN NIJBROEKSCH WETERING.....	28
	BIJLAGE IV: PLANNING PLUIMVEESCHUUR	30

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

In opdracht van dhr. W. A. Nikkels heeft EcoMilieu ecologisch onderzoek en advies een ecologische quickscan uitgevoerd op locatie Middendijk 85 te Nijbroek inzake de voorbereiding van werkzaamheden betreffende bouw van een nieuwe pluimveeschuur.

De Natuurwetgevingen verplichten vooraf te toetsen of ruimtelijke ingrepen of activiteiten conflicteren met aanwezige beschermde plant- en diersoorten of beschermde gebiedskwaliteiten. In het voorliggend onderzoek vindt toetsing plaats aan de Flora- en faunawet en Nota Ruimte.

1.2 Onderzoeksontwerp

In deze paragraaf wordt de doelstelling vertaald naar onderzoeksvragen.

Het doel is middels ecologisch onderzoek na te gaan welke beschermde plant- en diersoorten en gebiedskwaliteiten in en rond het plangebied (potentieel) voorkomen en welke consequenties dit kan hebben voor de beoogde ingrepen.

Concreet komen uit de doelstelling de volgende onderzoeksvragen naar voren, die middels dit onderzoek worden beantwoord:

- Welke beschermde plant- en diersoorten komen (potentieel) voor in het plangebied?
- Wat zijn de effecten van de ingrepen op deze beschermde soorten?
- Zijn de mogelijk negatieve effecten van de ingrepen een overtreding van de Flora- en faunawet en kunnen mogelijk negatieve effecten worden voorkomen middels mitigerende en/of compenserende maatregelen?
- Hebben de ingrepen significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

1.3 Leeswijzer

In dit hoofdstuk is beschreven hoe dit onderzoek, het uitvoeren van een natuurwaardenonderzoek in het kader van de Flora- en faunawet en Nota Ruimte tot stand is gekomen en werd de doelstelling vertaald naar onderzoeksvragen. In hoofdstuk 2 wordt de onderzoeksmethodiek besproken. In hoofdstuk 3 volgt een algemene beschrijving van het plangebied en de voorgenomen ingrepen. In hoofdstuk 4 wordt aan de hand van bronnenonderzoek, een veldbezoek en expert judgement de (potentiële) aan- en/of afwezigheid van beschermde soorten onderbouwd. In hoofdstuk 5 volgt de synthese van de resultaten en wordt per soortgroep bepaald of en zo ja welke negatieve effecten optreden door de geplande ingrepen op de (potentieel) aanwezige beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet. In hoofdstuk 6 volgt een toetsing aan de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS. In hoofdstuk 7 volgen de conclusies en eventuele aanbevelingen. Hierna volgen de geraadpleegde bronnen en bijlagen met het wettelijk kader, een foto impressie en overzicht van de ingrepen.

2 ONDERZOEKSMETHODIEK

2.1 Algemene opzet en werkwijze

Dit natuurwaardenonderzoek betreft een inschatting van de (potentiële) aanwezigheid van en mogelijke nadelige effecten op beschermde soorten planten en dieren, in het kader van de Flora- en faunawet en gebiedskwaliteiten EHS. Aan de hand van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is op basis van expert judgement een inschatting gemaakt van het (potentieel) voorkomen van beschermde flora en fauna en bijbehorende functies van deze soorten in en rond het plangebied. Op basis van beschreven ingrepen is een inschatting gemaakt van te verwachten negatieve effecten op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten, functies en gebiedskwaliteiten. Vervolgens zijn de mogelijk negatieve effecten getoetst aan de Flora- en faunawet en Nota Ruimte.

Tot slot wordt geadviseerd over de noodzaak tot het nemen van vervolgonderzoek dan wel tot het nemen van mitigerende (verzachtende of inpassings-) en/of compenserende maatregelen. Het wettelijke kader is opgenomen in bijlage I.

Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen is het Natuurloket (www.natuurloket.nl) geraadpleegd in combinatie met verspreidingsgegevens van internetmedia en zijn diverse verspreidingsatlassen van relevante soortgroepen en (jaar)verslagen van Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's) geraadpleegd (zie geraadpleegde bronnen).

Oriënterend terreinbezoek

Het plangebied Middendijk 85 te Nijbroek is op 28 juni 2012 bezocht. Tijdens het veldbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten, met nadruk op ontheffingsplichtige soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc.). Op basis van terreinkenmerken is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten en gebiedskwaliteiten.

Expert judgement

Een ecologische quickscan is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitsel geven over de afwezigheid van soorten. Het onderzoek betreft geen veldinventarisatie. Een veldinventarisatie omvat verscheidene opnamerondes die seizoensgebonden zijn en volgens standaardmethoden worden uitgevoerd. Daarom is expert judgement toegepast om de geschiktheid van het plangebied voor mogelijk voorkomende soorten te beoordelen.

Gebruikte onderzoeksinstrumenten

Bij dit onderzoek zijn de volgende instrumenten gebruikt:

- verrekijker;
- digitale fotocamera.

Het ecologisch onderzoek om tot beantwoording te komen van de onderzoeksvragen is uitgevoerd middels volgend schematisch overzicht (zie figuur 1).

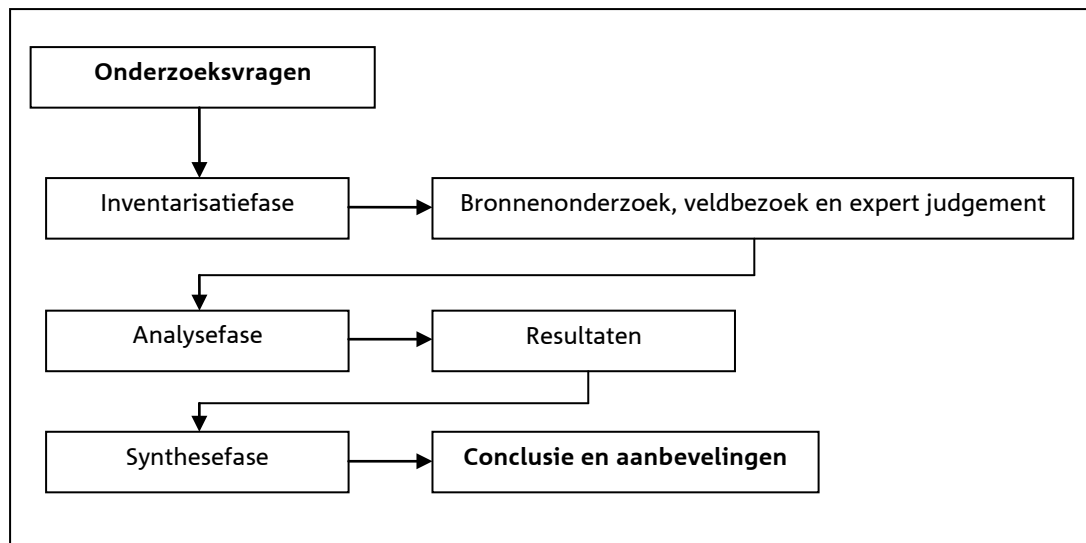

Fig. 1: Schematische weergave onderzoeksmethodiek.

3 PLANLOCATIE EN INGREPEN

3.1 Planlocatie

Het plangebied Middendijk 85 te Nijbroek ligt aan de noordoostkant van Apeldoorn en is gelegen in de gemeente Voorst, provincie Gelderland. Naast het plangebied is een pluimveehouderij gevestigd, ingesloten door de Nijbroeksche Wetering, Groote Wetering en andere erven met agrarische percelen. Het plangebied is globaal gelegen in kilometerhok 200-481. Het plangebied betreft globaal de amersfoortcoördinaten: $x = 200.534 - y = 481.812$ (zie figuur 2, 3 en foto-impressie bijlage II).

3.2 Beschrijving ingrepen

Het voornemen is om op betreffende locatie (weiland) zie figuur 3 een pluimveeschuur te bouwen. Daarbij wordt een strook bosschage gekapt. Het plangebied betreft een intensief beweide grasland.

Fig. 2: Globale ligging plangebied Middendijk 85 Nijbroek (kaartbron: Google).

Fig. 3: Planlocatie Middelrijk 85 Nijbroek (kaartbron: provincie Gelderland).

4 NATUURWAARDENONDERZOEK

In dit hoofdstuk worden de onderzochte soortengroepen beschreven die in het onderzoeksgebied en de directe omgeving zijn aangetroffen en/of in potentie te verwachten zijn. De relevante soorten worden kort toegelicht. Een toelichting op de beschermingsstatus binnen het wettelijke kader is gegeven in bijlage I.

4.1 Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is voor zover mogelijk een inventarisatie uitgevoerd van de beschermde soorten binnen de Flora- en faunawet (FF-wet), met name van de zwaardere beschermde soorten (de zogeheten tabel 2 en 3 soorten). In onderstaande tabel zijn de tijdstippen en de waarnemingscondities van het uitgevoerde veldbezoek weergegeven.

Waarnemingscondities veldbezoek

Datum	Begintijd	Eindtijd	Weersomstandigheden
28 juni 2012	09:00	10:30	Wind ZO (3B.), bewolking 2/8, droog, 19°C

4.2 Flora

In het plangebied en directe omgeving zijn algemeen voorkomende plantensoorten aangetroffen met standplaatsen van eutrofe weilanden. Beschermde soorten binnen de Flora- en faunawet zijn niet aangetroffen tijdens het veldonderzoek en deze worden gezien de aangetroffen soortensamenstelling en de terreingesteldheid ook niet verwacht.

4.3 Grondgebonden Zoogdieren

In het plangebied en directe omgeving zijn een aantal vaste verblijfplaatsen van laag beschermde, kleine grondgebonden zoogdiersoorten te verwachten, zoals o.a. van de veldmuis, aardmuis en bruine rat. In of rond het onderzoeksgebied zijn geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van (vaste rust- en/of verblijfplaatsen) van (middel)zwaar beschermde soorten zoogdieren zoals eekhoorn of steenmarter. Deze en overige beschermde soorten worden gezien het verspreidingsbeeld ook niet verwacht.

4.4 Vleermuizen

Potentiële verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen bevinden zich in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in boomholten, huizen, kelders etc. Gedurende het veldonderzoek is specifiek gelet op dergelijke ruimten. In de te kappen houtwal zijn geen holten aangetroffen, waardoor vaste rust- of verblijfplaatsen uit te sluiten zijn.

Potentiële vliegroutes

Van veel vleermuissoorten is bekend dat zij gedurende lange tijd gebruik kunnen maken van dezelfde ruimtelijke structuren voor oriëntatie en via deze verbindings-elementen van hun verblijfplaats naar de foerageergebieden trekken en weer terug. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bv. rijen woningen, watergangen, rijen bomen en singels) een belangrijk onderdeel van een vliegroute.

Tijdens het veldonderzoek is gelet op de aanwezigheid van lijnvormige elementen. De Nijbroeksche wetering is het enige lijnvormig element welk geschikt kan zijn als vliegroute naar geschikt foerageerhabitat.

Potentieel foerageergebied

Vleermuizen foerageren op locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen en bomenrijen, bij lantaarnpalen of boven open terreinen of water. Verwacht wordt dat het plangebied en aangrenzende pluimveehouderij potentieel deel kan uitmaken van foerageergebieden van laatvlieger, gewone en ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en watervleermuis.

In onderstaande overzicht zijn de potentiële vleermuisfuncties in en direct rond het plangebied weergegeven.

	Zomerverblijfplaats	Kraamverblijfplaats	Paarverblijfplaats	Winterverblijfplaats	Vliegroute	Foerageerroute
Laatvlieger						x
Gewone dwergvleermuis						x
Ruige dwergvleermuis						x
Gewone grootoorvleermuis						x
Watervleermuis						x
X = potentieel aanwezig						

Tabel 2: De potentieel voorkomende vleermuizen en aanwezige functies in en rond het plangebied.

4.5 Vogels

Aangezien dit natuurwaardenonderzoek een quickscan betreft, is geen volledige broedvogelinventarisatie uitgevoerd. Op basis van het uitgevoerde veldbezoek in combinatie met de terreingesteldheid, bekende verspreidingsgegevens en expert judgement is echter wel een goede uitspraak te doen over de te verwachten soorten. Tijdens het veldbezoek zijn in of in de directe omgeving rond het plangebied geen (sporen, rust- of verblijfplaatsen) van jaarrond beschermde vogels aangetroffen, deze worden gezien de terreingesteldheid ook niet verwacht in het plangebied. De weide wordt intensief begraaasd. In de houtwal zijn alleen algemene broedvogelsoorten te verwachten in de houtwal zoals o.a. merel, roodborstje, heggemus, vink en groenling.

4.6 Amfibieën, Reptielen

Vanwege de ligging van de onderzoekslocatie nabij de Nijbroeksche Wetering kunnen foeragerende exemplaren van de licht beschermde bruine kikker, gewone pad en bastaardkikker incidenteel foeragerend worden verwacht in het plangebied. Echter zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen van) amfibieën aangetroffen in het plangebied. Reptielen worden gezien de terreingesteldheid en geografische ligging niet verwacht.

4.7 Vissen

In het plangebied zijn geen vissen aangetroffen. Door het ontbreken van geschikt voortplantingswater worden ook geen vissen verwacht.

4.8 Dagvlinders, libellen en overige ongewervelde

Gezien de terreingesteldheid van het plangebied worden in het plangebied geen beschermde soorten dagvlinders, libellen en overige ongewervelde verwacht.

5 EFFECTENTOETSING FLORA- EN FAUNAWET

Op basis van de onderzoeksresultaten en de te verwachten effecten van de ingrepen is een toetsing aan de Flora- en faunawet uitgevoerd. Hierdoor is inzichtelijk gemaakt voor welke (potentieel) aanwezige soorten mogelijk negatieve effecten optreden en of hiervoor aanvullend onderzoek, mitigerende dan wel compenserende maatregelen en/of een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet vereist is.

5.1 Mogelijk optredende effecten

Door de geplande ingrepen, namelijk het bouwen van een pluimveeschuur op betreffende locatie, kunnen de volgende negatieve effecten optreden ten aanzien van onder de FFwet beschermde plant- en diersoorten:

- doden, verwonden, beschadigen van beschermde inheemse soorten;
- verontrusten en/of verstoren, beschadigen of vernielen van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren behorende tot een beschermde inheemse diersoort;
- beschadigen of vernielen van eieren van inheemse beschermde diersoort;
- aantasting functionaliteit foerageerroute(s).

5.2 Flora, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en overige

Uit de resultaten van het natuurwaardenonderzoek blijkt dat het voorkomen van ontheffingsplichtige (tabel 2 en 3) soorten uit deze soortgroepen redelijkerwijs kan worden uitgesloten. Daarmee zijn ook negatieve effecten op deze soorten redelijkerwijs uit te sluiten. Voor aanwezige licht beschermde amfibieën geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen automatisch vrijstelling van artikel 75 van de Flora- en faunawet. De ingrepen zullen voor deze soortgroepen dan ook geen overtreding van de Flora- en faunawet inhouden.

5.3 Grondgebonden Zoogdieren

Bij de ingreep gaan mogelijk exemplaren en vaste rust- of verblijfplaatsen van algemene en licht beschermde (FFwet tabel 1) zoogdieren verloren. Voor licht beschermde zoogdieren geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen echter automatisch vrijstelling van artikel 75 van de Flora- en faunawet. De ingrepen zullen voor deze soorten dan ook geen overtreding van de Flora- en faunawet inhouden.

5.4 Vleermuizen

Uit de resultaten van het natuurwaardenonderzoek blijkt dat in het onderzoeksgebied potentieel functies van laatvlieger, gewone -, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en watervleermuis (zie tabel 2) kunnen voorkomen. In het plangebied zijn geen boomholten of andere geschikte holten, gaten of spleten aangetroffen die geschikt kunnen zijn als vaste rust- en/of verblijfplaats voor vleermuizen. De Nijbroeksche wetering maakt potentieel deel uit van vliegroutes van in tabel 2 genoemde vleermuizen. het plangebied en de pluimveehouderij maken potentieel deel uit van foerageergebieden van in tabel 2 genoemde vleermuizen. Door de geplande ontwikkelingen, namelijk de nieuwbouw van een pluimveeschuur op betreffende locatie, worden geen nadelige effecten verwacht op de potentieel aanwezige functies van het plangebied en omgeving voor vleermuizen, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze soorten niet aan de orde is. De ingrepen zullen voor deze soortgroep dan ook geen overtreding van de Flora- en faunawet inhouden (zie tabel 3).

	Zomerverblijfplaats	Kraamverblijfplaats	Paarverblijfplaats	Winterverblijfplaats	Vliegroute	Foerageroute
Laatvlieger						x
Gewone dwergvleermuis						x
Ruige dwergvleermuis						x
Gewone grootoorvleermuis						x
Watervleermuis						x
X	Potentieel aanwezig					
	Negatief effect niet te verwachten					
	Negatief effect niet uitgesloten					

Tabel 3: De potentieel voorkomende combinatie van soortfuncties in het plangebied en mogelijke negatieve effecten.

5.5 Vogels

Alle broedvogels zijn gedurende hun broedseizoen beschermd en mogen in deze periode niet verstoord of geschaad worden. Als broedseizoen wordt gehanteerd: periode van nestbouw, periode van broed op de eieren en de periode dat de jongen op het nest gevoerd worden. Veel vogels hebben meerdere broedsels gedurende het broedseizoen. Voor verstoring tijdens het broedseizoen van een vogel wordt geen ontheffing verleend. Indien op een locatie geen broedende/nestelende vogels aanwezig zijn, mag het aanwezige geschikte broedbiotoop ook tijdens het broedseizoen verwijderd worden. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. Worden de bouw- en kapwerkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd zullen de ingrepen voor deze soortgroep geen overtreding van de Flora- en faunawet inhouden.

6 NOTA RUIMTE

Het ruimtelijke beleid voor de EHS is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. In de provincie Gelderland bestaat de EHS uit drie onderdelen: EHS natuur, EHS verweving en EHS verbindingzones. Door het creëren van ecologische verbindingzones neemt de versnippering van natuur af en ontstaan migratiemogelijkheden voor planten en dieren. In de EHS-verbindingzones zijn er onder voorwaarden mogelijkheden voor de ontwikkeling van andere functies. In de EHS verbindingzones (EVZ) zijn onderdelen van de EHS niet voor 100% belegd met natuurdoelen. Het zijn als het ware zoekgebieden waar de precieze locatie van natuurdoelen nog niet vast staat. In de EVZ is doorgaans maar weinig bestaande natuur aanwezig; de kernkwaliteiten liggen daar in het ontwikkelen van de gewenste verbinding. Een ontwikkelingsgerichte benadering is dus aan de orde. Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen inpasbaar zijn wanneer zij de ruimte voor de EVZ niet aantasten (prov. Gelderland, juni 2009).

6.1 EHS verbindingzone Nijbroeksche Wetering

De nieuwe pluimveeschuur is gepland binnen de begrenzing van de EHS Verbindingszone (EVZ) Nijbroeksche Wetering (zie figuur 3 en 4). Voor deze EVZ staat het realiseren van ecologische verbindingzones voor gidssoorten winde en kamsalamander gepland. De ecologische vereisten voor deze soorten zijn opgenomen in het model Kamsalamander en model Winde (zie bijlage III). Gepland staat om deze doelen te realiseren in de periode 2011-2014.

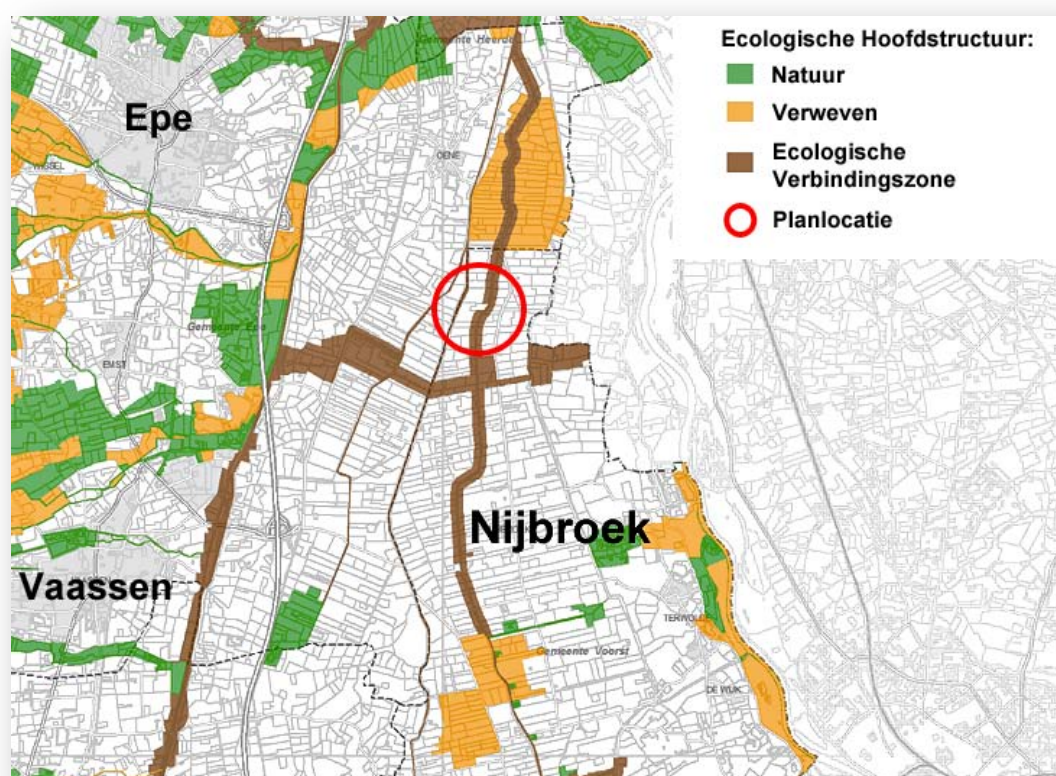

Fig. 4: EVZ Nijbroeksche Wetering versus omliggend EHS (kaartbron: prov. Gelderland).

6.2 Toetsingskader EHS IJsselvallei

Bij een ruimtelijke ingreep binnen de EHS zal onderzocht moeten worden of er sprake is van een significante aantasting van de aangewezen kernkwaliteiten en omgevingscondities. Het gaat hierbij om de actuele en de potentiële waarden van het gebied, zoals omschreven in het provinciaal beleid. Binnen de EHS is het 'nee, tenzij'-regime van kracht. Dat wil zeggen dat nieuwe plannen, projecten of handelingen niet toegestaan zijn indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast, moet het bevoegd gezag erop toezien dat hiernaar door de initiatiefnemer onderzoek wordt verricht. Er is sprake van een significante aantasting van kernkwaliteiten en omgevingscondities wanneer een ruimtelijke ontwikkeling kan leiden tot één of meer van de volgende effecten:

- Een vermindering van areaal en kwaliteit van bestaande natuur-, bos- en landschapselementen en gebieden die aangewezen voor nieuwe natuur en agrarische natuur.
- Een vermindering van de uitwisselingsmogelijkheden voor planten en dieren in verbindingszones en tussen de verschillende leefgebieden in de overige delen van de EHS. In het bijzonder de vrije verplaatsing van herten en wilde zwijnen binnen het gehele bos- en natuurgebied van de Veluwe
- Een vermindering van de kwaliteit van het leefgebied van alle soorten waarvoor conform de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing vereist is en als zodanig worden genoemd in de AmvB Vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora en Faunawet.
- Een vermindering van het areaal van de grote natuurlijke eenheden (aaneengeslotenheid).
- Een belemmering voor het verloop van natuurlijke processen in de grote eenheden.
- Een verstoring van de natuurlijke morfologie, waterkwaliteit, watervoering en verbondenheid met het landschap van HEN-wateren.
- Een verandering van de grond- en oppervlaktewateromstandigheden (kwaliteit en kwantiteit) die de voor de natuurdoeltypen gewenste grond- en oppervlaktewater situatie (verder) aantast.
- Een verhoging van de niet gebiedseigen geluidsbelasting in stiltebeleidsgebieden en stiltegebieden (in geval de norm van 40 decibel wordt overschreden).

Gedeputeerde Staten maken op bovenstaande een uitzondering voor ondergeschikte uitbreidingen van bestaande functies wanneer deze uitbreidingen een gering effect hebben op bovenstaande kernkwaliteiten en omgevingscondities.

Voor onderstaande kernkwaliteiten geldt dat Gedeputeerde Staten het schaalniveau waarop een beoogde ruimtelijke ontwikkeling plaatsvindt, zullen afwegen tegen de gevolgen voor de kernkwaliteiten. Op basis hiervan zullen Gedeputeerde Staten beoordelen of een aantasting als significant is te beschouwen. Het gaat hierbij om de volgende kernkwaliteiten:

In de gehele EHS:

- De landschappelijke verwevenheid van natuur, bos en landschapselementen met cultuurgronden.

In de IJsselvallei:

- De grote variatie en de hoge kwaliteit van de aanwezige natte natuurterreinen en wateren (beken en sprengen), die samenhangen met de toevoer van grondwater uit de Veluwe.
- De overgangen van de droge Veluwe naar de natte flanken en naar de IJssel(vallei) waarbinnen uitwisseling van planten en dieren mogelijk is, waarbinnen abiotische processen zo veel mogelijk ongestoord verlopen, en waarbinnen de natuur zich op de gehele gradiënt ontwikkelt. In het bijzonder in de Hattemer-, Wisselse, Beekberger- en Soerense poort.
- Het vanuit ecologisch opzicht samenhangend geheel van landgoederen en beken in de Zuidelijke IJsselvallei, waarin soorten als de das, amfibieën en vleermuizen voorkomen.
- Het goed bewaard gebleven reliëf en de daarmee samenhangende variatie en hoge kwaliteit van de natuur in de IJsseluiterwaarden. Met in deze uiterwaarden zowel gave kronkelwaarden met stroomdalgraslanden, hagen en hardhout-oobosjes, als goede kansen voor een grootschalige, weinig gestuurde natuurontwikkeling.

6.3 Beoordeling effecten op wezenlijke kenmerken en waarden

Vanuit de EHS kan de voorgenomen ingreep, namelijk de bouw van een nieuwe pluimveestal binnen de EVZ, mogelijk leiden tot een aantal negatieve effecten. Aan de hand van het bronnenonderzoek, oriënterend terreinbezoek, expert judgement en toetsing aan de Flora- en faunawet (zie hoofdstuk 4 en 5) wordt bepaald of de geplande uitbreiding van het pluimveebedrijf leidt tot significante negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS IJsselvallei.

Na ecologische interpretatie kunnen mogelijk significante negatieve effecten zijn:

- Een vermindering van areaal en kwaliteit van bestaande natuur-, bos- en landschapselementen en gebieden die aangewezen voor nieuwe natuur en agrarische natuur.
- Een vermindering van de uitwisselingsmogelijkheden voor planten en dieren in verbindingszones en tussen de verschillende leefgebieden in de overige delen van de EHS. In het bijzonder de vrije verplaatsing van herten en wilde zwijnen binnen het gehele bos- en natuurgebied van de Veluwe
- Een vermindering van de kwaliteit van het leefgebied van alle soorten waarvoor conform de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing vereist is en als zodanig worden genoemd in de AmvB Vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora en Faunawet.
- Een vermindering van het areaal van de grote natuurlijke eenheden (aaneengeslotenheid).
- Een verandering van de grond- en oppervlaktewateromstandigheden (kwaliteit en kwantiteit) die de voor de natuurdoeltypen gewenste grond- en oppervlaktewater situatie (verder) aantast.

Beoordeling effecten

Een vermindering van areaal en kwaliteit van bestaande natuur-, bos- en landschapselementen en gebieden die aangewezen voor nieuwe natuur en agrarische natuur.

Doordat de nieuwe pluimveeschuur op een afstand groter dan 20 meter van de Nijbroeksche wetering wordt gerealiseerd worden geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS. Het gaat hier om een uitbreiding van bestaande functies, waarbij voldoende ruimte overblijft in het zoekgebied om de doelen van deze EVZ te verwezenlijken (zie bijlage III). Het waterschap houdt een zone aan van 5 - 10 meter vanaf de huidige watergang om de Nijbroeksche Wetering natuurvriendelijker in te richten (mailing 8 oktober 2010, P. Duteweert, Waterschap Veluwe – H. Gerritsen, Tekenburo Gerritsen). Gepland is waar mogelijk de oevers te verflauwen om planten en dieren meer ruimte te geven (zie modellen bijlage III). In deze EVZ zijn weinig bebouwingen die direct op de wetering staan, het meeste betreft agrarisch weiland, aldus blijft na de bouw van de pluimveeschuur voldoende zoekgebied over voor realisatie van de benodigde stapstenen (zie figuur 4 en bijlage III). Er ligt geen nieuwe natuur / natuurbeheerbestemming op het plangebied in het kader van het Natuurbeheerplan.

Een vermindering van de uitwisselingsmogelijkheden voor planten en dieren in verbindingzones en tussen de verschillende leefgebieden in de overige delen van de EHS.

Doordat de nieuwe pluimveeschuur op een afstand groter dan 20 meter van de Nijbroeksche wetering wordt gerealiseerd worden geen negatieve effecten verwacht op de uitwisselingsmogelijkheden van plant- en diersoorten in de EHS. Het plangebied betreft een agrarische eutroof weiland zonder (functies van) ontheffingsplichtige natuurwaarden (zie hoofdstuk 4 en 5). De uitwisselingsmogelijkheden voor aquatische fauna en planten komt niet in het geding omdat er gebouwd wordt op een afstand groter dan 20 meter van de Nijbroeksche Wetering. In deze EVZ zijn weinig bebouwingen die direct op de wetering staan, het meeste betreft agrarisch weiland, dus blijft na de bouw van de pluimveeschuur voldoende zoekgebied over voor realisatie van de benodigde stapstenen (zie figuur 4 en bijlage III).

Een vermindering van de kwaliteit van het leefgebied van alle soorten waarvoor conform de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing vereist is en als zodanig worden genoemd in de AmvB Vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora en Faunawet.

Door de bouw en in werking treden van de nieuwe pluimveeschuur worden geen negatieve effecten verwacht op de kwaliteit van het leefgebied van aanwezige onder de Flora- en Faunawet ontheffingsplichtige diersoorten (zie hoofdstuk 4 en 5).

Een vermindering van het areaal van de grote natuurlijke eenheden (aaneengeslotenheid).

Door de bouw van de nieuwe pluimveeschuur op een afstand groter dan 20 meter van de Nijbroeksche wetering worden geen negatieve effecten verwacht op het areaal van grote natuurlijke eenheden van de EHS. Het waterschap houdt een zone aan van 5 - 10 meter vanaf de huidige watergang om de Nijbroeksche Wetering natuurvriendelijker in te richten (mailing 8 oktober 2010, P. Duteweert, Waterschap Veluwe – H. Gerritsen, Tekenburo Gerritsen). Gepland is waar mogelijk de oevers te verflauwen om planten en dieren meer ruimte te geven (zie bijlage III). Er ligt geen nieuwe natuur / natuurbeheerbestemming op het plangebied in het kader van het Natuurbeheerplan.

Een verandering van de grond- en oppervlaktewateromstandigheden (kwaliteit en kwantiteit) die de voor de natuurdoeltypen gewenste grond- en oppervlaktewater situatie (verder) aantast.

De bouw van de nieuwe pluimveeschuur wordt gerealiseerd op een afstand groter dan 20 meter van de Nijbroeksche wetering. De nieuwe pluimveeschuur wordt gebouwd volgens emissie-arme staltechnieken, zijnde voliëresystemen, waardoor aan de huidige milieu- en dierenwelzijneisen wordt voldaan. Er zijn geen natuurdoeltypen aangewezen in het plangebied. Het regenwaterafvoer van de nieuw te bouwen pluimveeschuur wordt gerealiseerd middels de hiervoor geldende normen. Voor een eventuele overloop naar de Nijbroeksche Wetering dient een Watervergunning aangevraagd te worden bij het waterschap Veluwe. Verwacht wordt dat door de realisatie van een nieuwe emissie-arme pluimveeschuur geen negatieve veranderingen plaats vinden van de kwaliteit en kwantiteit van de grond- en oppervlaktewateromstandigheden voor de te realiseren EVZ, ten opzichte van het huidige bestaande gebruik.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Maatschap Nikkels heeft het voornemen om een nieuwe pluimveeschuur te bouwen. Het plangebied ligt binnen de begrenzing, doch op meer dan 20 meter afstand van de EHS Verbindingszone Nijbroeksche Wetering, waardoor de nieuwbouw van de pluimveestal naast de Flora- en faunawet ook getoetst moet worden aan de Nota Ruimte.

7.1 Conclusies Flora- en faunawet

Uit de effectentoetsing Flora- en faunawet blijkt dat bij uitvoering van de ingrepen negatieve effecten te verwachten zijn op:

- Vogels.

Er worden geen negatieve effecten verwacht op de overige beschermde soorten en/of aanwezige functies.

Vogels

Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient ten alle tijde te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan hiermee rekening gehouden worden door werkzaamheden buiten de broedperiode uit te voeren. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet, globaal wordt de periode half maart tot medio juli aangehouden. Hierbij dient rekening te worden gehouden met het feit dat veel vogels meerdere legfels per jaar kunnen hebben. Om te voorkomen dat de vogels tot broeden komen binnen het plangebied kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om het plangebied ongeschikt te maken.

Zorgplicht

Voor alle soorten geldt de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient een ieder voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en planten. Dit houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn/haar handelen of nalaten, nadelige gevolgen voor flora en/of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zulk in redelijkerwijs van hem/haar kunnen worden gevestigd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

7.2 Conclusies Nota Ruimte

De bouw van de nieuwe pluimveeschuur wordt gerealiseerd op een afstand groter dan 20 meter van de Nijbroeksche wetering. De nieuwe pluimveeschuur wordt gebouwd volgens emissie-arme staltechnieken, zijnde voliëresystemen, waardoor aan de huidige milieu- en dierenwelzijns-eisen wordt voldaan. Er zijn geen natuurdoeltypen aangewezen in het plangebied, noch is de Nijbroeksche Wetering een HEN-water. Het regenwaterafvoer van de nieuw te bouwen pluimveeschuur wordt gerealiseerd middels de hiervoor geldende normen. Voor een eventuele overloop naar de Nijbroeksche Wetering dient een Watervergunning aangevraagd te worden bij het Waterschap Veluwe.

Het gaat hier om een uitbreiding van bestaande functies. In deze EVZ zijn weinig bebouwingen die direct op de wetering staan, het meeste betreft agrarisch weiland, aldus blijft na de bouw van de pluimveeschuur voldoende zoekgebied over voor realisatie van de benodigde stapstenen (zie figuur 4 en bijlage III). Het waterschap Veluwe heeft gepland waar mogelijk de oevers te verflauwen om planten en dieren meer ruimte te geven (zie modellen bijlage III). Het waterschap Veluwe houdt een zone aan van 5 - 10 meter vanaf de huidige watergang om de Nijbroeksche Wetering natuurvriendelijker in te richten en ziet geen bezwaren tegen de realisatie van de nieuwe pluimveeschuur op een afstand van meer dan 20 meter van de watergang (mailing 8 en 10 oktober 2010, P. Duteweert, Waterschap Veluwe – H. Gerritsen, Tekemburo Gerritsen).

Eindconclusie

Aan de hand van de resultaten van de EHS natuurtoets voor de realisatie van de nieuwe pluimveeschuur kan worden geconcludeerd dat de realisatie van de nieuwe pluimveeschuur aldus niet leidt tot een significant negatief effect op de Ecologische Hoofdstructuur.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill, 2011. Vleermuizen, alle soorten vleermuizen van Europa en Noordwest-Afrika. Tirion Natuur i.s.m. Zoogdierverseniging.
- Douma, M., C.P.M. Zoon & A.D. Bode, 2011. De zoogdieren van Overijssel, leefwijze en verspreiding in de periode 1970 t/m 2010. Uitgeverij Profiel Bedum.
- Kapteyn, K., 1995. Vleermuizen in het landschap; Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co Uitgevers en Importeurs BV/ Provincie Noord-Holland, Haarlem.
- Krijgsveld, K.L., *et al*, 2008. Verstoring gevoeligheid van vogels: Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie. Vogelbescherming Nederland.
- Lange, R., P. Twisk, A. van Winden & A. van Diepenbeek, 2003. Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij van de KNNV en VZZ i.s.m. Vereniging Natuurmonumenten.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers (red.), 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Ministerie van LNV, 2004. Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna.
- Provincie Gelderland, mei 2006. Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse Ecologische Hoofdstructuur. Streekplanuitwerking.
- Provincie Gelderland, provinciale staten, juni 2009. Herbegrenzing Ecologische Hoofdstructuur. Streekplanherziening.
- Sierdsema, H., 1995. Broedvogels en beheer. Het gebruik van broedvogelgegevens in het beheer van bos- en natuurterreinen. SOVON-onderzoeksrapport 1995/04. Staatsbosbeheerrapport 1995-1.
- SOVON, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels. Nederlands Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en EIS-Nederland, Leiden.
- Sparreboom (red.), 1981. De amfibieën en reptielen van Nederland, België en Luxemburg.
- Twisk, P. *et al*, 2010. Veldgids Europese Zoogdieren. KNNV Uitgeverij en Zoogdierverseniging.
- Weeda, E.J., R. Westra, Ch. Westra & T. Westra, 1994. Nederlandse oecologische flora: wilde planten en hun relaties 1 t/m 5. KNNV Uitgeverij / IVN, Utrecht.

Websites:

- Natuurloket (www.natuurloket.nl)
- SOVON (www.sovon.nl)
- Telmee (www.telmee.nl)
- RAVON, Reptielen Amfibieën en Vissen Onderzoek Nederland. (www.ravon.nl)
- Zoogdierverseniging (www.zoogdierverseniging.nl).

BIJLAGEN

BIJLAGE I: WETTELIJK KADER

Inleiding

In deze bijlage worden in het kort het wettelijk kader en de toepassing op ruimtelijke ingrepen en beheer beschreven. Het geeft weer hoe de wettelijke toetsingskaders door EcoMilieu worden gehanteerd bij het opstellen van ecologische beoordelingen.

De bescherming van natuur in Nederland is vastgelegd in Europese en nationale wet- en regelgeving, waarin een onderscheid wordt gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortenbescherming is in Nederland verankerd in de Flora- en faunawet, de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet 1998. Tevens wordt kort ingegaan op de betekenis van Rode lijsten en de Ecologische Hoofdstructuur bij ecologische toetsingen. In deze samenvatting zijn alleen de meest relevante onderdelen van de wetgeving vereenvoudigd weergegeven. Aan deze tekst kunnen derhalve geen rechten worden ontleend. Voor meer achtergronden en de oorspronkelijke wetsteksten kunt u terecht op www.hetlnvloket.nl 'Onderwerpen Vergunning en Ontheffing'.

Algemene Zorgplicht (artikel 2 FF-wet)

In het kader van de Flora- en faunawetgeving geldt dat alle dieren en planten een zekere mate van bescherming genieten, omdat hun bestaan op zichzelf waardevol is. Dit wordt de intrinsieke waarde genoemd. Vanuit deze intrinsieke waarde is de algemene zorgplicht als vorm van "basisbescherming" opgenomen in artikel 2 van de Flora- en faunawet.

Hierin staat dat iedereen voldoende zorg in acht dient te nemen voor de in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving. Ook mag men het welzijn van dieren niet onnodig aantasten en dieren niet onnodig laten lijden. De algemene zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dier- en plantensoorten, ook voor de soorten die niet als beschermde soort aangewezen zijn onder de Flora- en faunawet.

De zorgplicht is een aanvulling op de algemene verbodsbepalingen die uitsluitend betrekking hebben op beschermde soorten. Het artikel biedt de mogelijkheid om op te treden tegen ongewenste handelingen jegens beschermde dieren en planten, welke niet nadrukkelijk in één van de verbodsbepalingen zijn genoemd. Er bestaat geen wettelijke sanctie op overtreding. Wel kunnen activiteiten door de Algemene Inspectiedienst (AID) worden stilgelegd.

Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Onder de Flora- en faunawet zijn ongeveer 500 soorten in Nederland aangewezen als beschermde dier- of plantensoort. De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende plant- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is het 'nee, tenzij' principe. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn.

De Flora- en faunawet kent een groot aantal verbodsbepalingen die samenhangen met ruimtelijke ingrepen, plannen en projecten. Zo is het verboden beschermde inheemse planten te plukken of te beschadigen en geldt voor beschermde dieren een verbod op het doden, verwonden en opzettelijk verontrusten. Ook is het verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse dieren te beschadigen of te verstoren of eieren te rapen of te vernielen. De verbodsbepalingen betreffende planten op hun groeiplaats zijn opgenomen in artikel 8. De verbodsbepalingen betreffende dieren in hun natuurlijke leefomgeving zijn vermeld in artikel 9 tot en met 12.

Verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet (verkort)	
Artikel 8:	Het plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op een andere manier van de groeiplaats verwijderen van beschermde planten.
Artikel 9:	Het doden, verwonden, vangen of bemachtigen of met het oog daarop opsporen van beschermde dieren.
Artikel 10:	Het opzettelijk verontrusten van beschermde dieren.
Artikel 11:	Het beschadigen, vernielen, uithalen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren.
Artikel 12:	Het zoeken, beschadigen of uit het nest halen van eieren van beschermde dieren.
Artikel 13:	Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van beschermde planten en dieren.

Van het verbod op schadelijke handelingen (`nee`) kan onder voorwaarden (`tenzij`) worden afgeweken, met een ontheffing of vrijstelling. Het verlenen hiervan is de bevoegdheid van de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) of, in geval van beheer en schadebestrijding, van gedeputeerde staten van de provincies.

Beschermde dier- en plantensoorten

Beschermde inheemse planten- en diersoorten zijn bij algemene maatregel van bestuur aangewezen. Het zijn soorten die van nature in Nederland voorkomen en die in hun voortbestaan worden bedreigd of het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd. Ook zijn soorten aangewezen die niet noodzakelijkerwijs in hun voortbestaan worden bedreigd, maar wel bescherming genieten ter voorkoming van overmatige benutting. De volgende diersoorten zijn beschermd volgens de Flora- en faunawet:

- Alle van nature in Nederland voorkomende soorten zoogdieren, met uitzondering van gedomesticeerde dieren en met uitzondering van de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis;
- Alle van nature op het Europese grondgebied van de Lidstaten van de Europese Unie voorkomende soorten vogels met uitzondering van gedomesticeerde vogels;
- Alle van nature in Nederland voorkomende soorten amfibieën en reptielen;
- Alle van nature in Nederland voorkomende soorten vissen, met uitzondering van de soorten waarop de Visserijwet 1963 van toepassing is;
- Een aantal ongewervelden (o.a. insecten, libellen en kevers) die in hun voortbestaan bedreigd zijn of het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd.

Er zijn drie beschermingsregimes van kracht (zie tabel Beschermde soorten FF-wet)), mede afhankelijk van de zeldzaamheid van de soort en de status in Europese richtlijnen. Van licht naar zwaar beschermd zijn de soorten opgenomen op Tabel 1, 2 of 3. Voor vogels gelden specifieke eisen, met name tijdens het broedseizoen. Bij ruimtelijke ingrepen geldt automatisch vrijstelling voor soorten van Tabel 1 waardoor de meeste aandacht gevraagd is voor soorten van Tabel 2/3 en voor vogels.

Tabel Beschermde soorten FF-wet		
Categorie	Bescherming	Ontheffing of vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen
Tabel 1	Licht	Algemene vrijstelling van de verboden 8 tot en met 12, wel zorgplicht, m.u.v. artikel 10
Tabel 2	Middelzwaar	Vrijstelling mogelijk, mits gebruik wordt gemaakt van een door de minister goedgekeurde gedragscode; anders ontheffing noodzakelijk (toetsing aan gunstige staat van instandhouding en zorgvuldig handelen). Eventueel mitigatie en compensatieplicht. Ook kan door het ministerie een beschikking worden afgegeven waarin goedkeuring wordt gegeven voor maatregelen ter voorkoming van het overtreden van verbodsbepalingen. Deze goedkeuring heeft de vorm van een afwijzing van de ontheffingsaanvraag, m.u.v. artikel 10
Tabel 3	Zwaar (Soorten Bijlage II Europese Habitatrichtlij n)	Voor volgens art 75 lid 6 bij AMVB aangewezen soorten geldt een zwaar beschermingsregime. Voor deze soorten geldt, ook wanneer wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode, geen vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Ontheffing voor het overtreden van verbodsbepalingen kan alleen verleend worden wanneer: ▪ Er geen andere bevredigende oplossing bestaat; ▪ Er sprake is van een bij AMvB bepaald belang. Voor deze groep is per AMvB bepaald dat een ontheffing verleend kan worden (met inachtneming van het voorgaande) bij: ▪ Dwingende reden van groot openbaar belang; ▪ Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting (zolang er geen sprake is van benutting of gewin) van de beschermde soort; ▪ Enkele andere redenen die geen verband houden met ruimtelijke ontwikkeling, zoals volksgezondheid, openbare veiligheid, voorkomen van ernstige schade; ▪ Er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort; ▪ Er zorgvuldig wordt gehandeld. Ook kan door het ministerie een beschikking worden afgegeven waarin goedkeuring wordt gegeven voor maatregelen ter voorkoming van het overtreden van verbodsbepalingen. Deze goedkeuring heeft de vorm van een afwijzing van de ontheffingsaanvraag.
Tabel 3	Zwaar (Soorten Bijlage IV Europese Habitatrichtlij n)	Voor volgens art 75 lid 6 aangewezen soorten die voorkomen op bijlage IV van de Habitatrichtlijn geldt een zwaar beschermingsregime. Voor deze soorten geldt, ook wanneer wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode, geen vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Ontheffing voor het overtreden van verbodsbepalingen kan alleen verleend worden wanneer: ▪ Er geen andere bevredigende oplossing bestaat; ▪ Er sprake is van een bij AMvB bepaald belang. Voor deze groep is bij AMvB bepaald dat een ontheffing verleend kan worden (met inachtneming van het voorgaande) bij: ▪ Dwingende reden van groot openbaar belang Nb: voor deze groep kan er geen ontheffing worden verleend op basis van het belang "ruimtelijke ontwikkeling en inrichting". Volgens de AMvB kan dit wel, echter recente uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) laten zien dat de AMvB op dit punt een onjuiste implementatie van de Europese Habitatrichtlijn is. ▪ Enkele andere redenen die geen verband houden met ruimtelijke ontwikkeling, zoals volksgezondheid, openbare veiligheid, voorkomen van ernstige schade; ▪ Er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort; ▪ Er zorgvuldig wordt gehandeld. Ook kan door het ministerie een beschikking worden afgegeven waarin goedkeuring wordt gegeven voor maatregelen ter voorkoming van het overtreden van verbodsbepalingen (EL&I hanteert nu de term "Positieve Afwijzing"). Deze goedkeuring heeft de vorm van een afwijzing van de ontheffingsaanvraag.

Vogels

Vanwege de bepalingen in de Europese Vogelrichtlijn, die overgenomen zijn in de Flora- en faunawet, geldt er voor vogels een afwijkend beschermingsregime. Uit recente uitspraken van de ABRvS blijkt dat de manier waarop in Nederland tot voor kort werd omgegaan met ontheffingen voor vogels in strijd is met de Europese Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn staat een ontheffing alleen toe wanneer:

1. Er geen andere bevredigende oplossing is;
2. Er tevens sprake is van één van de volgende belangen:
 - Bescherming van flora en fauna;
 - Veiligheid van luchtverkeer;
 - Volksgezondheid en openbare veiligheid.

Dit betekent dat voor het verstoren van broedende vogels, hun eieren of jongen slechts in uitzonderlijke gevallen ontheffing kan worden verleend voor een ruimtelijke ingreep, namelijk als voldaan is aan het bovenstaande. In de praktijk betekent dit dat voor vogels gestreefd moet worden naar het voorkomen van het overtreden van verbodsbepalingen. In veel gevallen kan overtreding van verbodsbepalingen worden voorkomen door (verstorende) werkzaamheden buiten het broedseizoen (de perioden dat het nest in gebruik is voor het broeden of grootbrengen van jongen) aan te laten vallen.

Binnen de groep van vogels zijn er soorten waarvan het nest wordt aangemerkt als een zogenaamde “vaste rust- of verblijfplaats”. Dergelijke verblijfplaatsen zijn jaarrond beschermd onder artikel 11 van de algemene verbodsbepalingen, en vormen de meest zwaar beschermde groep. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels zijn aangewezen in de “aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten” (Ministerie van EL&I/LNV, 2009) en bestaan uit de categorieën van vogelsoorten opgenomen in onderstaande tabel.

Categorie Vaste rust- en verblijfplaatsen vogels	
<i>Categorie</i>	<i>Type verblijfplaatsen</i>
Categorie 1	Vaste rust- en verblijfplaatsen; nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
Categorie 2	Nesten van koloniebroeders; nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk van bebouwing of biotoop.
Categorie 3	Honkvaste broedvogels en vogels afhankelijk van bebouwing; nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk van bebouwing of biotoop.
Categorie 4	Vogels die zelf niet in staat zijn een nest te bouwen; vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
Categorie 5	Niet jaarrond beschermd, inventarisatie gewenst; nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Of voor het (buiten het broedseizoen) wegnemen van jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing noodzakelijk is, dient te worden vastgesteld met behulp van een zogenaamde omgevingscheck. Daarnaast is de noodzaak tot een ontheffing mede afhankelijk van de mogelijkheid tot het mitigeren (inclusief het aanbieden van vervangende nestgelegenheid) van negatieve effecten.

Wijze van toetsing

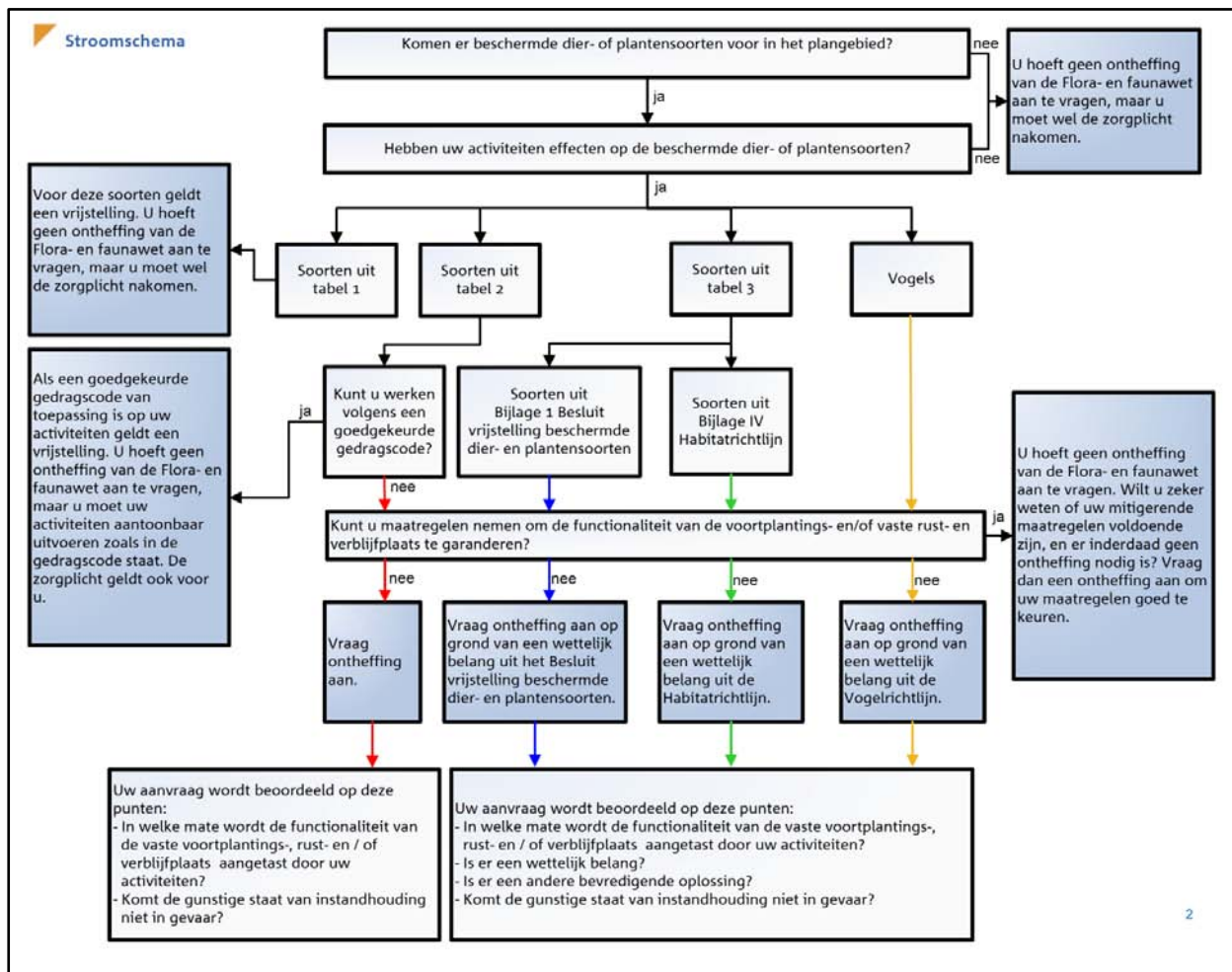
Door uitspraken van de Raad van State in het voorjaar van 2009 is de beoordeling aangepast bij ontheffingsaanvragen voor ruimtelijke ingrepen. Sinds 26 augustus van dat jaar werken we daardoor volgens een nieuw stroomschema (zie volgende pagina). Gaat u een ruimtelijke ingreep uitvoeren en zijn beschermde soorten aanwezig, dan zijn er vaak twee opties:

1. Voorkom overtreding van de Flora- en faunawet. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats van de soort. Het betreft de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld nesten, migratieroutes en foerageergebied.
Als u deze veilig stelt door vooraf mitigerende maatregelen te treffen, heeft u mogelijk geen ontheffing meer nodig. Om zeker te zijn dat uw maatregelen voldoende zijn, kunt u ze vooraf laten beoordelen door Dienst Regelingen. Als deze voldoende zijn krijgt u een beschikking met daarin de goedkeuring van uw maatregelen. De goedkeuring krijgt u in de vorm van een afwijzing van uw ontheffingsaanvraag. U heeft namelijk geen ontheffing nodig doordat u met uw maatregelen overtreding van de Flora- en faunawet voorkomt.
2. Kan de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats van de soort niet worden gegarandeerd door mitigerende maatregelen? Dan dient u een reguliere ontheffingsaanvraag in waarbij de onderstaande vragen gesteld worden:
 - In welke mate wordt de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats aangetast?
 - Is er een bij wet genoemd belang? (behalve bij Tabel 2-soorten)
 - Is er een andere bevredigende oplossing? (behalve bij Tabel 2-soorten)
 - Komt de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar?

Beoordeling Dienst Regelingen

Dienst Regelingen beoordeelt of het bij wet genoemd belang zwaarder weegt dan het overtreden van de verbodsbepaling(en). Voor Tabel 2-soorten gelden minder zware eisen en kan een door het ministerie goedgekeurde gedragscode ook uitkomst bieden. De gedragscode moet wel van toepassing zijn op uw activiteit en u moet middels een werkprotocol kunnen aantonen dat u precies zo werkt als in de gedragscode staat. Voor Bijlage 1 soorten uit Tabel 3 krijgt u alleen ontheffing wanneer sprake is van een bij wet genoemd belang. Bij een ruimtelijke ingreep betreft het meestal één van de onderstaande vier belangen:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- Uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Stroomschema Flora- en faunawet (Bron: Dienst Regelingen 2009. Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijk ingrepen Flora- en faunawet).

BIJLAGE II: FOTO-IMPRESSIE PLANGEBIED

Plangebied vanaf de Middendijk

Plangebied vanaf de Nijbroeksche Wetering

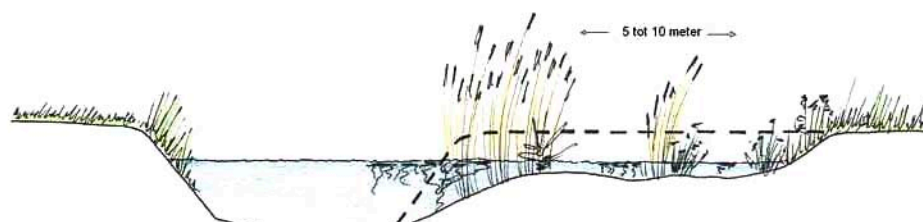
Nijbroeksche Wetering met aangrenzend weiland

BIJLAGE III: EVZ MODELLEN NIJBROEKSCH E WETERING

Model Kamsalamander

Dwarsprofiel Kamsalamander

- * Oeverzone betreft alleen de water en oevergebonden organismen.
- * Oeverzone voor "drogere" organismen niet meegenomen.

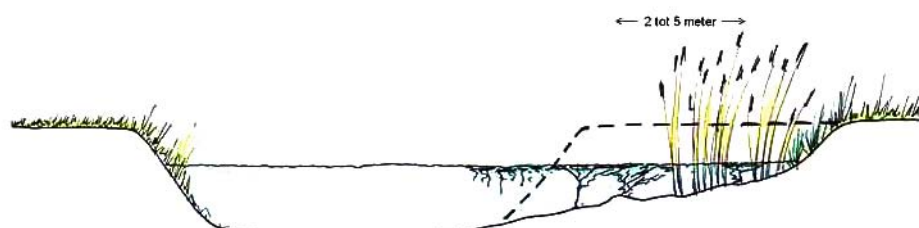

Corridor Kamsalamander

- * 50% van de oever (her) ingericht.
- * Afstand stapstenen max. 1km; grootte 1ha.

Model Winde

Dwarsprofiel Winde

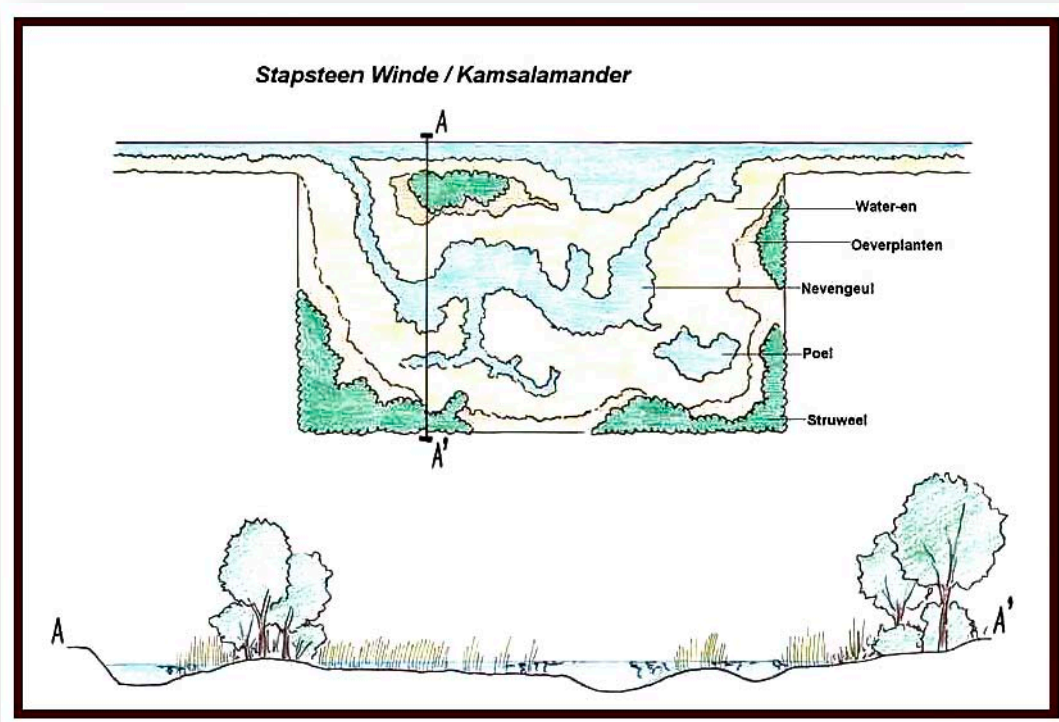
- * Inrichting oeverzone betreft deels in en deels buiten huidige profiel.

Corridor Winde

- * 25% van de oever (her) ingericht.
- * Afstand stapstenen max. 3km; grootte 1-2 ha.

Stapsteen Winde/kamsalamander

BIJLAGE IV: PLANNING PLUIMVEESCHUUR

